

## ‘Piraten’ staan klaar om IJsland te leiden

**POLITIEK** De verkiezingen in IJsland kunnen een bijzondere winnaar krijgen: de Piratenpartij gaat aan kop in de peilingen.

Sander Becker  
REDACTIE BUITENLAND

De Piratenpartij in IJsland rukt op. In de peilingen voor de parlementsverkiezingen van vandaag gaat de nu nog piepkleine fractie met 22,6 procent aan kop, net boven de conservatieven (21,1). De twee potentiële winnaars willen niet met elkaar regeren, waardoor ze het land onbestuurbaar dreigen te maken.

In het parlamentskantoor van de Piratenpartij in Reykjavik hangt fier de zwarte zeeroversvlag met twee gekruiste witte botten en een doods­hoofd. De jonge partij is het platform van een bonte verzameling anarchisten, hackers en vrijdenkers. Zij willen drugs legaliseren en asiel verlenen aan klokkenluider Edward Snowden. Ze gaan de barricades op voor meer directe democratie, transparantie bij de overheid en betere bescherming van individuele vrijheden. En ze willen de corruptie bestrijden.

De Piraten tellen nu nog maar drie zetels in het 63-koppige parlement, het Althing. Maar volgens de peilingen zijn ze hard op weg naar vijftien. De conservatieve Onafhankelijkheids­partij stevent op zo'n zelfde aantal af. Omdat beide partijen elkaar uitsluiten als coalitiepartner, zal de winnaar grote moeite krijgen om voldoende steun te vergaren voor een kabinet, waar minstens 32 zetels voor nodig zijn.

De rivalen zullen weinig hebben aan de centrum-rechtse Progressieve Partij, die nu nog samen met de Onafhankelijkheidspartij regeert. De Progressieven dreigen namelijk vrijwel te worden weggevaagd, van 19 naar 6 zetels. Het is een afstraffing voor de schandalen die dit voorjaar aan het licht kwamen via de zogeheten Panama Papers. Deze gelekte documenten waren ook de reden dat de IJslanders nu vervroegd naar de stembus gaan.

Uit de Panama Papers bleek in april dat premier Sigmundur David Gunnlaugsson en zijn echtgenote via een offshorebedrijf op de Britse Maagdeneilanden grote verzwegen belangen hadden in de ingestorte IJslandse bankensector. De bevolking ging na de onthullingen woedend de straat op. Gunnlaugsson zag zich genoodzaakt op te stappen. Hij werd opgevolgd door de nummer twee uit de Progressieve Partij, Sigurdur Ingi Johannsson.



Fractie­leider Birgitta Jonsdottir van de Piratenpartij. FOTO HH

Het schandaal, waar naast de premier ook enkele ministers bij betrokken waren, tastte het vertrouwen in de gevestigde orde aan. Deze smet kwam nog bovenop de imagoschade die de heersende klasse had opgelopen tijdens de financiële crisis van 2008. In dat rampjaar stortte IJsland in een diepe afgrond, waaruit het alleen via een jarenlang traject met miljarden euro's aan internationale hulp kon opklimmen.

De crisis vormde een dankbare voedingsbodem voor de Piraten, die in 2012 begonnen als lokale protestpartij. Inmiddels heeft de radicale IJs-

landse nieuw­kome­r zich verbreed. De partij is nu aantrekkelijk voor een grote groep die gelooft in democratische hervorming en meer openheid. Birgitta Jonsdottir, de leidster van de fractie, noemt haar partij daarom liever niet 'populistisch', maar 'populair', in beide betekenissen van het woord: geliefd en volks.

De Piraten scoren vooral goed bij jongeren, en daarmee bij kiezers die mogelijk niet de moeite zullen nemen naar de stembus te komen. De uiteindelijke winst kan daarvoor tegenvallen, al zit een minimum van 15 procent er volgens politicologen zeker in.

### PIRATEN KOMEN UIT ZWEDEN

De IJslanders richtten hun Piratenpartij in 2012 op, naar het voorbeeld van Zweden. Dat land had in 2006 de primeur. Inmiddels zijn er zusterpartijen ontstaan in ruim veertig landen, waaronder Nederland. De term 'Piraten' komt oorspronkelijk van het illegaal downloaden van films en andere digitale bestanden, om copyright te omzeilen – iets waar de Piraten een sterk voorstander van waren. Nog steeds willen ze het auteursrecht inperken.

De Onafhankelijkheidspartij hoopt intussen haar verlies te beperken en nét boven de Piraten te eindigen. In hun campagne wijzen de traditionele parlementariërs erop hoe goed het land er na de enorme dip weer voor staat, met een lage werkloosheid, lage inflatie en evenwichtige begroting. De crisis is overwonnen, benadrukken ze, dankzij gevestigde partijen die al hun kennis en ervaring in de strijd hebben geworpen. Zulk herstel leg je toch niet in de waagschaal bij zo'n clubje radicalen? Maar veel kiezers zullen dit advies met genoegen in de wind slaan.

ADVERTENTIE

# Ultra All Inclusive

was nog nooit zo voordelig! Zoover beoordeling van 8.4

**Miracle Resort** ★★★★★ *Ultra All Inclusive*

- ✓ Zeer populair hotel aan de Lara-strook
- ✓ Direct aan het strand
- ✓ Gratis wifi in de openbare ruimtes
- ✓ 4 à-la-carterestaurants
- ✓ Binnenzwembad met kinderbad (verwamd in de winterperiode)
- ✓ Turks bad, stoombad, binnenbad en sauna
- ✓ Beoordeeld door onze klanten met een 8.4

8 DAGEN  
nu al vanaf

## €379

VERTREK NOV. & DEC.

**NU BOEKBAAR  
ZOMER 2017**

nu met **€1455 extra**  
vroegboek­korting

corendon.nl | ☎ 023 751 06 06

Prijzen zijn p.p. en gebaseerd op een 2-persoonsbezetting bij 8 dagen. Reïssom exclusief Calamiteitenfonds van €2,50 en €25 administratiekosten per boeking. \* vroegboek­korting gebaseerd op 2-persoonsbezetting met vertrek op 29 juli voor 15 dagen. Druk- en zetfouten voorbehouden.